

reix adaptat com -d- en els seus descendents romànics —tots—, i en particular els onomàstics: el mateix nom del rei visigot apareix repetidament amb la grafia *Recessiundo* (lleg. *Recesuindo*) en la cantiga II d'Alfons el Savi, v. 29; ¹ i tenim molts testimonis en la nostra toponímia i onom., del fet que -SUNTH- s en reduïa a -sendo, -senno, -sén; la conservació de la -s en els topònims germànics també és corrent, part per la del genitiu germ., part per la del nominatiu.

Contra la forma indicada per Aebischer observem ¹⁰ que en principi s'ha de creure formada amb la notòria i productiva arrel RĪK-, que tenia i llarga, i per tant no podia donar *Re-*.

En els textos portuguesos medievals apareix sovint el NP *Requesindus*, molt documentat i ben estudiat ¹⁵ per Meyer-Lübke (*Altportug. Namenstudien* I, 77), que coincideix perfectament amb el nostre *Requesens*; no sols en les dates arcaïques en què l'assenyala, perquè també surt més tard en un NL *Requezende*, doc. *Requisendi* l'any 1258 (J. J. Nunes, *Hom. Mz.Pi.* ²⁰ 1925, II, 598).

I Meyer-Lübke no va veure inconvenient a relacionar-lo amb l'arrel de *Rekeswinths*, perquè com també estableix Gamillscheg (*Rom. Germ.* II, 51) i Georg Sachs (en la seva ampliació de l'estudi de M-L., p. 82) ²⁵ el KE gòtic sovint es conserva intacte en la seva progenie romànica. Segurament, doncs, no es tracta de l'arrel RĪK- (que tampoc acceptà M-L.), sinó d'un parònim REK-, menys conegut però també germànic, més propi del gòtic que del germànic occidental, que és la font principal del thesaurus de Förstemann. ³⁰

Pot haver-hi part de raó en les dues opinions: RIKOSIND i REKESWINTH es devien sumar i confondre en terres hispàniques, d'on unes formes en *Re-* representades en la nostra documentació medieval: en els documents dels anys de 957-1000, a Sant Cugat, es troba *Recosindus* (Mas, *NHBna.* IV, 45, 184), un d'ells diaca d'allí segurament (ib., 50), i un *Recosem* denomina un farragenal del Baix Penedès, citat en un doc. de 1205, entre *Cegunyoles* i *Joncosa* (MiretS., *Templ.*, ⁴⁰ 174).

En aquests casos la -o- és la de RIKOSIND, però *Recorrespon* a REKESWINTHS. Però en altres tenim inequívoca la forma d'aquest últim: *Recesindus*, adés amb -si-, adés amb -se- com en el present NL: *Requisens* ⁴⁵ presbíter --- *Requisendus* a. 964 (Abadal, P. i R., 193); «ego *Richesendus*» en un altre de 974 (ib. 233, tots dos docs. d'Alaó); *Riquisín* presbíter a. 1015-19, doc. de Benasc (MDuque, *Ovarra*, 40.4); *Recesindus* a. 940 (seria abusiú esmenar en *Reco-*) en doc. de 940, ⁵⁰ de St. Cugat (Mas, *NHBna.* IV, 32) tres vegades.

Tant pot tractar-se d'aplicació directa del NP germ. o d'un succedani del castell empordanès, en el cas de G. de *Requesen*, camarleng de l'ecclèsia de Tarragona, procurador de Jaume II, l'a. 1302, prop del Vaticà ⁵⁵ (Finke, *Acta Arag.* I, 131). Altre NL Can *Requerens*, mas en el Montseny (mapa Aegerter), damunt d'Arbúcies, on tenim el rotacisme que ja hem vist en el nom del castell estudiat en l'a. 1210; i en molts altres NLL de la mateixa terminació germànica, en E.T.C. I, ⁶⁰

40, 15.

En canvi provenen clarament de l'arrel RĪK- uns noms menys freqüents entre nosaltres; però llavors es tracta del fem. RĪK-SINDIS: 1075 Arnau Oliban «et conjux *Richsen*» (bis) fan una donació a Sta. Eulàlia d'El-na (Moreau xxxi, 711); *Ricsendis* en un doc. de Salses d'entre 1074 i 1090 (RLR III, 285); *Ricsén* a Andorra (veg. l'índex del *Cart.* de Baraut). Un altre parònim és un *Raisendo* que ha fet una artiga a l'Anoia, afrontant amb Clariana, segons un doc. de *Cat. Car.* II, 200, n. 42: de RAGIN-SUINTH.

La conclusió és que el castell de *Requesens* devia pendre nom del gòtic REKESWINTHS (pron. -sĭnds), genitiu del nom d'un baró o d'alguna magnat visigot, com el rei *Rekeswinth* dels visigots (S. VII). ¿O vindria del nom d'aquest mateix rei? Potser castell fundat en aquella forta i estratègica situació (vigilant els passos del coll de Banyuls i del Portús), com base ferma en previsió d'alçaments dels gots catalans i septimànics, com els que esclataren amb triomfal empena conduïts per Paulus contra Wamba. A l'art. *Vallclara* faig notar que el savi Joan de Beclara, en aquestes dates, suspèn la seva història amb evitant de complicar-se en aqueixes lluites intestines dels visigots; i Wamba castiga com traïdor un cavaller fortificat en un castell situat en la cara Nord de la Serra de Requesens (cf. Voltretera). No ens lleu ara de comprovar si hi coincideix la cronologia d'aquesta imaginada hipòtesi, si bé sembla que s'hi pot conjuminar (cf. la nota d'Alart, supra).

¹ Ed. Valmar, *BRAE* XIV, 348; ed. Mettmann, 653, 672.

Respiri, V. *Vallespir* *Respoli*, V. *Re-intensiu*

RESSALANY

Despoblat entre Benimodo, Alzira, Massalavés i Benifaió. La GGRV (II, 100) el posa prop de Massalavés (en les formes alterades *Rosalen* i *Resalani*). SSV., 368, en dona com formes ant. *Resalany*, *Raçalani*, *Resaleny*, i alguna altra (err. de còpia), sense datar-les; diu que pertanyia a Alzira i que en la carta de pobl. d'Alcúdia de c. 1251 figura com *Raçallan* [no *Rata-*], en cita algun doc. de 1483, i que en temps del Beato tenia 50 cases de moriscos, i acabà pertanyent a Benimodo; en fi, s. v. *Montortal*, li atribueix el despoblat *Raçalany*. Altres formes err. en GGRV: *Besalon*, pda. d'Alzira; *Besaleny*, de Benimodo (II, 124, 218). Cavanilles el posa entre els llocs vora el Xúquer, despoblats per les febres palúdiques dels arrossals (II, 196). Lapeyre (p. 40) hi troba en els censos de 1563, 1572 i 1602: 34, 40 i 60 cases de moriscos; Reglà escrivint *Resalant*, 70 mor. (p. 110).

ETIM. Ar. *ra's al-^oajñ* 'cap (o punt de partida) de la deu d'un corrent d'aigua'.¹ Pertany a la fraseologia aràbiga més corrent: «*banda^o Baða n-naBr fi l-ğabal al-fulāni wa ra's ^oainiB fiBi*», frase que cita Boqtor, traduïnt «le fleuve prend sa source dans telle montagne»,